

ABRAM OP HET OORLOGSPAD

Tekst: Gen. 14 1 — 17.

En het geschiedde in de dagen van Amrafel, den Koning van Sinear, van Arjoch, den Koning van Ellasar, van Kedorlaomer, den Koning van Elam, en van Tideal, den Koning der volkeren, dat zij krijg voerden met Bera, Koning van Sodom, en met Birsa, Koning van Gomorra, Sinab, Koning van Adama, en Semeber, Koning van Zeboim, en den Koning van Bela, dat is Zoar. Deze allen voegden zich te samen in het dal Siddim, dat is de Zoutzee.

Twaalf jaar hadden zij Kedorlaomer gediend, maar in het dertiende jaar vielen zij af.

Zoo kwam Kedorlaomer in het veertiende jaar, en de Koningen, die met hem waren, en sloegen de Refaieten in Asteroth—Karnaim, en de Zuzieten in Ham, en de Emieten in Sohavé—Kirjathaim de Horieten op hun gebergte Seîr, tot aan het effen veld van Paran, hetwelk aan de woestijn is.

Daarna keerden zij om en kwamen te En—Mispat, dat is Kades, en sloegen al het land der Amalekieten, en ook den Amoriet, die te Hazezon—Tamar woonde.

Toen toog de Koning van Sodom uit, en de Koning van Gomorra, en de Koning van Adama, en de Koning van Zeboim, en de Koning van Bela, dat is Zoar; en zij stelden tegen hen slagorde in het dal Siddim:

tegen Kedorlaomer, den Koning van Elam, en Tideal, den Koning der volkeren, en Amrafel, den Koning van Sinear, en Arjoch, den Koning van Ellasar; vier Koningen tegen vijf. Het dal nu van Siddim was vol lijmpotten; en de Koning van Sodom en Gomorra vluchtten, en vielen aldaar; en de overgeblevenen vluchtten naar het gebergte.

En zij namen al de have van Sodom en Gomorra, en al hunne spijs, en trokken weg. Ook namen zij Lot, den zoon van Abrams broeder, en zijne have, en trokken weg; want hij woonde in Sodom.

Toen kwam er een die ontkomen was en boodschapte het aan Abram den Hebreëër, die woonachtig was aan de eikenbossen van Mamre, den Amoriet, broeder van Eskol en broeder van Aner, welke Abrams bondgenoten waren.

Als Abram hoorde dat zijn broeder gevangen was, zoo wapende hij zijne onderwezenen, de ingeborenen van zijn huis, driehonderd en achttien, en hij jaagde ze na tot Dan toe.

En hij verdeelde zich tegen hen des nachts, hij en zijne knechten, en sloeg ze; en hij jaagde ze na tot Hoba toe, hetwelk is ter linkerhand van Damascus.

En hij bracht alle have weder, en ook Lot zijnen broeder en zijne have bracht hij weder, alsook de vrouwen en het volk. En de Koning van Sodom toog uit hem tegemoet (nadat hij wedergekeerd was van het verslaan van Kedorlaomer en van de Koningen, die met hem waren), tot het dal Schave, dat is, het dal des Konings.

Schijnbaar zonder enig verband met de voorafgaande hoofdstukken Gen. 12 en 13, staat Gen. 14 in onze Bijbel als een corpus alineum, als een vreemd stuk in een vreemde omgeving, waarin het volgens sommigen niet thuis hoort. Daar zijn n.l. allerlei geleerde schriftbedillers geweest, die beweerd: hebben, dat dit het een of andere oude document geweest moet zijn, dat rondzwierf in oude archieven. De schrijver van het boek Genesis heeft het toen in handen gekregen en het maar met de tijd van Abram verbonden. Weer anderen hebben beweerd dat dit stuk een rabbinistische versiering is van, het leven van Abram.

De rabbijnen van later vonden, dat Abram toch eigenlijk, te eenvoudig was getekend en wilden er ook graag een stukje in hebben over Abram's oorlogskunde. Zo oordelen mensen, die zich ontworsteld hebben aan het gezag van het Woord van God. Immers, ieder die waarlijk door het' gezag van het Woord Gods, dat is door het gezag van de levende God gegrepen is tot in het diepst van zijn ziel en die eenmaal in zijn leven heeft ontdekt, dat Gods Woord behalve een verzameling van allerlei boeken en boekjes, de ene en enige Godsopenbaring is; die ontdekt heeft, dat in dit Woord, zowel in Oud— als Nieuw Testament, God drie-enig Zichzelf openbaart, die ontdekt tegelijkertijd en van dag tot dag meer, dat de H.Geest, die de auteur is van deze geschriften, in elk boekdeel, in elk onderdeel en in elk hoofdstuk zijn eigen mening en boodschap legt in verband met het geheel. Daarmee is gezegd, dat het ons dus ook heden mag gaan en moet gaan om die boodschap van God aan ons ook uit Genesis 14.

En dan begint het zo heel gewoon. En het geschiedde in die dagen. Welke dagen? Wel toen, zo lezen wij, Amrafel koning was over Sinear, Arjoch over Ellasar, Kedor—Laomer over Elam, Tideal over de volkeren. Het geschiedde in DIE dagen. Dat wil zeggen: Abram's leven wordt gedateerd. Deze machtige koningen uit het Oosten dienen eigenlijk als een kalender om Abram's leven te dateren.

Immers Gods werken zijn niet tijdloos. Ook de geboorte van de Heere Jezus Christus is niet tijdloos geweest. Integendeel, deze is gedateerd in Lukas 2:1 en 2, toen Augustus keizer was te Rome en Cyrenius stadhouder was over Syrië. God dateert Zijn werken dus in de tijd. Zo heeft Hij er tegen gewaakt, dat Abram zou verworden tot een legendarische figuur. O neen, Abram's leven is gedateerd. Toen die en die koning regeerde over dit en dat land, leefde Abram. Wie deze koningen precies waren, hoe groot hun rijk, hun macht, hun invloedssfeer was, hoe hun onderlinge machtsverhoudingen waren, hoe zij elkander persoonlijk gezind waren en welke van hen tenslotte alleen overbleef, het zou interessant zijn dit alles na te gaan, maar het behoort thuis in een lezing met de kaart er bij, niet in een preek. Dit zij ons duidelijk, dat deze vier koningen het met elkander eens zijn op een bepaald punt. Dat is heel wat. Zij zijn het meestal helemaal niet met elkander eens. Maar op één punt zijn zij het eens, n.l. dat er een strafexpeditie moet worden ondernomen tegen de afvallige volksstammen in het Overjordaanse, ten dele ook tegen Kanaän, tegen het Siddimdal en tegen de volksstammen, die nog zuidelijker wonen in de richting van de Rode Zee.

Deze koningen zijn het er over eens, dat deze rebellen, die twaalf jaar lang hun tribuut hebben gebracht naar het Oosten, een afstraffing verdiend hebben. Welke redenen hadden deze koningen daarvoor? Och, de grondwet van de internationale politiek van die dagen luidde al precies als in onze dagen: Machtshonger, hoogmoed, gierigheid, de eerste willen zijn, centralisatie, penetratie en invloedssfeer. Deze heren hadden niet alleen een honger naar meer land en bezit, maar hadden ook economische belangen.

Dat gaat meestal samen. Deze economische belangen werden niet alleen zichtbaar in het tribuut, dat deze onderhorige volks— stammen elk jaar naar het Oosten brachten, maar was ook zichtbaar in de karavaanwegen, die de vlakten van de Eufhraat en Tigres verbonden met het machtige oude Egyptische rijk. Nu geviel het zo, dat die karavaanwegen langs de Jordaan liepen en in het bijzonder, dat er een Knooppunt van karavaanwegen zich bevond in het Siddimdal. Dat was dus de vlakte waarin de steden Sodom, Gomorra, Adama en Zeboim gelegen waren. Behalve dus hun landhonger en penetratiezucht was er dus een economisch belang mee gemoeid, dat deze voor hen zo vitale punten niet vielen in de handen van Egypte of van een andere mogendheid, die hen niet welgezind was. Wat Gibraltar betekent voor de Engelsen in de toegang tot de Middellandse Zee, betekende het Siddimdal voor deze Oosterse grote mogendheden, die in beweging komen. Als een stoomwals rollen de legers over de afvallige volkstammen. De Schrift vertelt ons, dat zij, nadat zij eerst in noordelijke richting gegaan zijn, in Syrië naar zuidelijke richting afbuigen naar het Over-Jordaanse gebied en dan beginnen met de opruiming van de opstandelingen. Op een rij af worden allerlei volksstammen genoemd, die wij kortweg aanduiden met de latere koninkrijken van Basan, Ammon, Moab en Edom. Dan trekken zij zuidelijker naar het gebergte Seïr en verslaan de Amalekieten en Refaïeten. Ja, zelfs worden de grenzen getrokken tot aan Arabië. Kedor—Laomer, de leider van de expeditie, is een strateeg eerste klas. Hij heeft gedacht: Laat de lieden van Siddimdal maar even voor wat zij zijn! Wij zullen eerst de mogelijkheid tot hulp uit Arabië afgrendelen. Wij zullen eerst de grenzen vaststellen met Arabië en Egypte en dan komt het Siddimdal vanzelf aan de orde.

Precies zoals hij gedacht heeft, voltrekt het zich ook. Tegenstand baat niet. De ene volksstam na de andere wordt onder de voet gelopen, totdat — O schrik voor het Siddimdal— de beurt is aan de koningen van Sodom, Gomorra, Adama en Zeboim. Hoe zal het nu gaan? Nu, het is spoedig beslist! Hoewel het vrijheidsstreven hen in het bloed zat en hoewel zij, als kleine stads— koningen, het niet konden hebben, dat die Oosterse mogendheden alles opslokten, zij moesten het onderspit delven.

Maak U van deze stadskoningen niet al te grote voorstellingen. Zij waren alleen maar koningen over hun stad. Daarbuiten hadden zij geen gebied. Zij moeten het onderspit delven en hun legers vluchten naar alle kanten uiteen. Een deel er van komt terecht in de asfaltputten van het Siddimdal en een ander deel vlucht naar het gebergte. Maar de meesten worden tot Krijgsgevangenen, d.w.z. tot slaven gemaakt.

Er is in de wereld niet zoveel veranderd. Want Krijgsgevangene zijn stond voor vele duizenden en miljoenen uit de laatste wereldoorlog ook gelijk en staat nog gelijk met de ellendigste slavernij. *Vac victis!* Zegt een oud Latijns spreekwoord. Dat betekent: Wee de overwonnenen. Dat hebben ook de inwoners van Sodom ervaren. Na de verloren veldslag kregen zij als laatste teleurstelling te incasseren de plundertocht van de overwinnaars. Zij werden meegevoerd, mannen, vrouwen, kinderen en niet te vergeten hun have, men was rijk, vooral in Sodom en Gomorra.

Behalve de inwoners van Sodom vinden ze daar ook Lot. Hij woont er niet meer tegen Sodom aan, maar er in. Wij hebben daar de vorige keer al op gewezen. Nu zal Lot ervaren, wat de Schrift op een andere plaats zegt, dat enerlei wedervaart de rechtvaardige en de onrechtvaardige. Maar zeker is, dat de gesel van het oordeel hem zal treffen, die zich zonder noodzaak verbindt met boze en goddeloze mannen en zijn tent opslaat en woning kiest in de omgeving van hen, die God tergen met hemeltergende zonden en goddeloosheid.

Zo wordt alles weggevoerd. Nu is het, alsof Kanaän ademloos uitziet. De dreunende hoefslag van de overwinnende legers klinkt nog na. De inwoners van Kanaän, die bezitters in feite waren, zijn weggevlucht in holen en grotten, totdat de overwinnaar weer naar zijn eigen land is teruggekeerd. het is, alsof deze opvallende stilte na die vreselijke expeditie opgemerkt wordt door Abram, die woont bij de tere binten van Hebron. Zal Abram aan deze oorlog ontkomen? Zal hij, de vredestichter, zich in deze oorlog laten mengen? Zal zijn levensschip geworpen worden in de draaikolken van de wereldgeschiedenis, die onbarmhartig meezuigen de er bij betrokkenen en de niet er bij betrokkenen? Immers als er één zaak zichzelf doorzet, dan is het de golf slag van oorlog! Deze rukt niet alleen volkeren en natiën uit elkaar, maar neemt ook het gezin en het leven van de enkeling mee naar kolkende diepten, zodat men nooit meer boven komt.

Zal Abram en zijn geslacht daarin meegetrokken worden, ja of neen? Zal het ook hier weer blijken, dat er met het Woord Gods in de wereldpolitiek niets te beginnen valt? Dat de strategen en de generaals lachen om een invloedsfactor, die ze niet onder cijfers en getallen weten te brengen? Zal het voor zoveelste keer weer blijken, dat de kerk — in die dagen Abram en zijn stamverband — onmachtig staat om een woord te spreken ten aanzien van de vraag oorlog en vrede, om nog niet te spreken van de bezwering van dit aller-verschrikkelijkste kwaad?

Abram wordt op de hoogte gesteld door iemand, die èn aan de asfaltputten van het Siddimdal èn aan de krijgsgevangenschap (slavernij) is ontkomen en hen het droeve nieuws brengt van de wegvoering van Lot en de zijnen. Dan zien wij plots een zeldzame besluitvaardigheid, vastberadenheid en gerichtheid op een bepaald doel bij Abram te voorschijn springen. Het is alsof de schrijver ons een indruk wil geven van de snelheid, waarmee Abram handelt.

Het 12de vers bij voorbeeld is te vergelijken met een sneltekening — enkele lijnen en punten. In een razende vaart neemt Abram zijn maatregelen en bereidt zich voor op de oorlog. Wonderlijk, gemeente! Want wij zijn er zo van lieverlede aan gewend geraakt vanaf onze jeugd, dat Abram, qua afkomst, een held was. Dat was hij zeer beslist niet. Gods kinderen zijn geen helden. Zeker geen helden naar wereldse maatstaf. Het heldendom van deze wereld is van een heel andere aard en soort dan het heldendom des geloofs van de H. Schrift. Het heldendom van de Olympische spelen, in de film, en zelfs in de oorlogskunde met de zelf opoffering van vele mannen, is niet te vergelijken met het heldendom des geloofs. Hoeveel aanrakingspunten er overigens mogen zijn, het heldendom des geloofs heeft een andere wortel, het heeft de wortel in God, in het geloof in de levende God. Wij leerden Abram toch kennen, niet alleen als vreedzaam man, maar zelfs als een man, die geneigd was de moeilijkheden uit de weg te gaan. Hier echter handelt hij plots snel. Wij zien hem als een held te voorschijn treden, wanneer alle Kanaänieten zijn weg— gescholen. Wij zien plots dat hij een initiatief neemt, waartoe de andere koningen niet geraken.

Dat is niet uit Abram te verklaren. Dat is alleen uit God te verklaren. Het is in de Kerk en Vaderlandse Geschiedenis altijd weer gebleken, dat God de in zichzelf krachtelozen en zwakken, die van zichzelf moeten zeggen, dat zij helemaal niet heldhaftig zijn, dat Hij juist hen geïnspireerd heeft tot daden die boven alle mensenkracht uitgaan. Het heldendom des geloofs komt in de God des Verbonds tot een hoogtepunt. God laat Zijn kracht in onze zwakheid tot een hoogtepunt komen. Zo komt het, dat, wanneer het gaat spannen, er mensen te voorschijn komen, die tevoren nooit zijn opgemerkt. Wonderbaarlijk, gemeente, dat God Zich altijd verheerlijkt in de volslagen zwakheid en afhankelijkheid van de mens. Abram bereidt zich tot de oorlog. Hij leefde niet in de vals idealistische overtuiging van: Nooit neer oorlog. Abram leeft niet in de zoetelike humanistische wereldbeschouwing, dat de mensen nu eindelijk maar eens moeten ophouden met elkander het leven zuur te maken. Daarvoor is hij te goed onderwezen in en gevorderd op de school van de Heilige Geest en te goed bekend met de diepten van de verlorenheid van de zondaar.

De zonde ontwricht niet alleen de verhouding tussen persoon en personen, maar ook die tussen volk en volk. De zonde gaat ontwrichtend en verwoestend zijn gang in de wereld— en kerkgeschiedenis.

Zonder dat wij maar één ogenblik bedoelen het probleem van evangelie en oorlog, kerk en vrede uitputtend te behandelen; zonder dat wij ook maar één ogenblik vergeten, dat hierover minstens enkele avonden gesproken moest worden in een kring van vraag en antwoord, dat de moderne oorlogsvoering ontzettend en alles verwoestend is, dat de vertechnisering van het leven en de toegepaste wetenschap in de oorlog gelijk staat met massamoord, dat elk christen ook als lid van een volksgeheel geroepen is vrede te stichten en vrede te maken, toch blijft waar, dat de H. Schrift de verdedigingsoorlog nergens veroordeelt. Laat ons dit goed voor ogen houden, hoe ingewikkeld deze zaak overigens ook is. Abram bereidt zich voor door de inspirerende God op een heilige oorlog op het heilige land. Zeker, Abram handelt hier ook als oom van Lot. De banden des bloeds trekken. Maar dat is niet het voornaamste. Want Abram handelt hier als de eigenaar in de belofte van Kanaän. Naar dit Kanaän strekt de Satan nu zijn hand uit. Daarom was dit een heilige en rechtvaardige oorlog.

Gij zegt: Zulke rechtvaardige oorlogen zijn er niet veel. Inderdaad, gemeente, zulke oorlogen zijn en worden er niet veel gevoerd. Maar hoe moeilijk en ingewikkeld deze zaak ook moge zijn voor onze jongens, die in dienst zijn of gaan en voor allerhande moeilijke beslissingen staan, het Woord blijft staan, dat de overheid het zwaard niet tevergeefs draagt. Of het wapen nu een zwaard is of wat anders, het is altijd verschrikkelijk. De overheid draagt het zwaard niet tevergeefs. Zij draagt dit zwaard niet alleen om de binnenlandse orde te handhaven, maar ook om het grondbezit, dat God ons toevertrouwt, te verdedigen tegen mogelijke aanrandingen. Dat wil niet zeggen, dat de huidige ontwikkelingen van de steeds meer samengroeiende wereldblokken, die tegen elkander botsen, in de gunst van God is. De oorspronkelijke bedoeling Gods na de torenbouw van Babel is geweest, dat er een veelheid en verscheidenheid van volkeren zouden zijn, die ieder in hun eigen taal, in hun eigen land, in hun eigen kring, iets van de veelkleurige wijsheid Gods zouden vertolken. Het eenheidsstreven van de koningen uit het Oosten onder leiding van Kedor—Laomer is zo oud als de torenbouw van Babel. De centralisatie, die ook vandaag in de lucht zit, waarin steeds meer alle daden naar één punt worden gebracht, is zeker niet uit God.

De centralisatie in de super-nationale verbanden gaat in tegen Gods plan met de volkeren, nadat zij bij Babel uiteen zijn gejaagd. Maar in Kedor—Laomer en de zijnen leeft nog het oude verlangen om één groot wereldrijk te stichten, om één grote cultuur te maken om in één grote machtsdroom zich dronken te drinken.

Nu komt God tussenbeide. Want Kanaän is een zeer belangrijk strategisch punt niet alleen voor Kedor—Laomer en de zijnen vanwege het knooppunt der karavaanwegen, maar ook en juist voor de levende God. Kanaän is de bufferstaat tussen het Oosten en het Westen, tussen het machtige Egyptische rijk en de rijken aan de andere kant: Assyrië, Babylonië, Elam. Kanaän zit als een bufferstaat altijd in de klem en vormt daarom een twistappel tussen de grote mogendheden. Gods strategie met Kanaän wordt doorkruist door de strategie van de grote mogendheden, die vijanden zijn van God en Zijn Koninkrijk. Hier loopt de belofte Gods aan Abram gevaar. Hier lopen de draden van de Godsopenbaring gevaar. Hier loopt de stroombedding van de vreze Gods gevaar. Immers Israël draagt het vleeswordende Woord in de lendenen tot aan Bethlehem. Hier loopt de werkplaats Gods gevaar. Daarom is het, dat de Heilige Geest Abram bezielt met geloofsmoed en met kracht om naar de wapenen te grijpen en een heilige oorlog aan te binden tegen onheilige vijanden.

Gij zegt: Dat alles is waar, maar er zit hier een jongen met de vraag: Wanneer is een oorlog heilig? Wanneer mag ik er aan meedoen? Wel, gemeente, wanneer onze consciëntie ons overduidelijk zegt, dat er een oorlog gevoerd wordt uit door en door onrechtvaardige motieven, dan blijft altijd staan: Gode meer gehoorzaam dan de mensen! Maar wanneer gij daarvan niet zeker zijt — bovendien liggen de dingen vaak zo ingewikkeld, dat het voor een jongen ondoorzichtbaar is — wanneer ge daarvan niet zeker zijt, geldt de gulden regel van Luther: Jongen, gehoorzaam je overheid, omdat niet jij, maar die overheid eenmaal rekenschap zal geven van de diepere motieven waardoor zij deze oorlog voerde of in deze oorlogstoestand werd betrokken.

Dat zijn regels die ook vandaag gelden. Abram wordt gedrongen tot de strijd. Niet in de vlakten van Eufraat en de Tigres zal het eenheidsrijk ontstaan, ook niet in de Nijldelta van Egypte, maar in die bufferstaat Kanaän zal het kijk Gods in de historie ingaan. Het Licht der wereld zal niet opgaan in het Oosten aan de Eufraat, ook niet in Egypte, maar in dit land, waarvan God gezegd had: Aan u en aan uw zaad zal ik dit geven.

Abram treedt als de bevrijder op, toen allen waren weggekropen. Voor het eerst wordt hij genoemd: de Hebreër. Dat betekent:

afstammeling van Heber, een Semiet. Nu gaat hij andere Semietische volkeren, die uit Ur der Chaldeën hem nagelopen zijn, teruggedrijven, opdat Gods plan zou worden vervuld. Abram wapent zijn onderwezenen, de ingeborenen van zijn huis. Deze zijn zijn slaven, die in zijn huis zijn geboren, 318 in getal. Een belachelijk getal! 318 mensen en daarmee oorlog voeren? Vergeet echter niet, dat deze 318 de kern van Abram's leger vormen en dat de manschappen van Abram's stamverband waarschijnlijk groter zijn geweest. Vergeet ook niet, dat Abram een verbond had gesloten met Mamre, Aner en Eskol en dat dus ook deze hun soldaten in het veld brachten. Daaruit blijkt dus, dat Abram ondanks zijn afzondering, pacten van wederzijdse bijstand en bescherming had gesloten met heidense volksstammen. Ook dit mogen wij opmerken. Abram weet dus een leger bij elkander te krijgen, hoe groot weten wij niet, maar in ieder geval veel kleiner dan het leger van zijn tegenstanders. Geweldig, dat Abram de moed heeft met zulk een legertje er op uit te trekken. Denk er aan, dat de oorlogsvoering in die tijd gelukkig nog in de kinderschoenen stond.

Welk een heldendaad, dat Abram met zulk een legertje een veel machtiger vijand te lijf durft.

Snel, bliksemsnel trekt hij van Hebron uit het gehele Kanaän door, naar het Noorden, naar Laïs het latere Dan, de meest noordelijke stad in Israël. Daar vindt hij het leger van de overwinnende koning. De krijgstactiek is hem niet vreemd. Zijn besluit is snel genomen, de aanval zal plaats vinden 's nachts. Bovendien verdeelt hij zijn leger in drie hopen. Met een geloofskracht en een geloofsbezieling stormt Abram op zijn vijanden toe, slaat er op in en overwint hen. Zij slaan op de vlucht. Zij, die tientallen volksstammen hebben overwonnen, moeten nu vluchten voor deze Hebreër met zijn klein onaanzienlijk legertje.

Gods kinderen doen voor het oog van de wereld wel eens waanzinnige dingen. Wat was het geheim van deze overwinning? De rotsvaste overtuiging, dat God met hen was. Wat was het geheim van de overwinning van onze vaders op Spanje? De rotsvaste overtuiging God te mogen dienen naar Zijn Woord. Wat was het geheim van zo menig wonder in Vaderlandse— en Kerkgeschiedenis? Zij dreigen in deze tijd vergeten te worden. Lezen onze jongens en meisjes nog van de wonderen Gods in het verleden en het heden in ons vaderland en in onze kerk?

Wat was het geheim? De rotsvaste overtuiging door God verkoren te zijn. De mannen van de uitverkiezing zijn altijd geweest de mannen van de daad en niet de mannen van de lijdelijkheid, zoals wel eens wordt gezegd. Zo is het bij Abram. Rotsvast is hij er van overtuigd, dat hij in Gods kracht staat Dat voorrecht is groot toen en nu.

Abram komt als overwinnaar uit de strijd. Hier wordt Gods volk nu eens voor een keer niet als schapen naar de slachtbank geleid. Denk vooral niet, dat het doel van deze prediking is, dat, wanneer gij voor een rechtvaardige zaak strijdt, ge altijd en overal overwint. Wij weten toch ook wel, hoe het de Boeren is gegaan in Zuid-Afrika, om niet andere voorbeelden te noemen. Hier schenkt God een keer Zijn volk de zegen. In de meeste gevallen worden zij als schapen ter slachtbank geleid. Toch duikt soms op deze aarde op de overwinnende macht en kracht van het Koninkrijk Gods. God stelt tekenen van Zijn tegenwoordigheid als even zoveel profetieën. Van de komst van Zijn heerlijk en doorlucht Rijk. Hier bij Abram wordt het even zichtbaar. Verder is het merkwaardig, dat God op Zijn eigen wijze oorlog voert. Niet met grote legers, niet met getallen, maar met een kleine bende.

Wie denkt niet aan Johathan en zijn wapendrager, die een gehele bezetting verslaan? Wie denkt niet aan Gideon, die aanvankelijk zijn duizenden had en deze steeds maar moest verminderen, totdat hij zijn Gideonsbende van 300 overhield en zo de Mideanieten het land uitsloeg? God voert op Zijn eigen wijze oorlog, op zulk een wijze, dat Hij alleen de eer ontvangt en niemand anders met die eer gaat strijken.

Wij stellen elkander nu niet de vraag: Wat zoudt gij doen in zulk een geval? Dat is onvruchtbaar! Wie kan zo ooit iets van zichzelf vertellen? De toepassing ligt niet in de vraag: Wat zoudt gij doen, als gij in zulke nood kwaamt?, maar de vraag: Zijt gij van hetzelfde gehalte? Hebt gij hetzelfde geloof als Abram? Lot heeft in deze nood ongetwijfeld gedacht: Ach, wat is Abram een gelukkig man!

Al heeft hij dan de kale bergweide, in deze dagen van nood heeft hij een sterke toevlucht en sterkt hij zich in de Heere zijn God. Gij zegt: Kon Lot dat dan niet? Dat weet ik niet precies. Ik vrees, dat het bij Lot zo geweest is, dat hij niet kon komen waar hij wilde zijn. Een mens kan maar niet komen waar hij wil. Want wij dragen de gevolgen van de levensbeslissingen. Denk daar goed aan. Wat was Abram dan een benijdenswaardig man!

Zijn tere godsvrucht, zijn omgang met God en zijn toegang tot de troon der genade moeten voor Lot wel begerenswaardig geworden zijn. Gemeente, hier ligt de toepassing open voor U en mij. Hoe groot is het voorrecht wanneer gij God vreest, wanneer gij godsvrucht kent, wanneer gij verborgen omgang met God hebt, wanneer gij een geopende toegang tot de troon der genade hebt.

Wat, zegt er een, dat hebben we toch allen? Er is niemand, gemeente, die van het aanbod der genade wordt uitgesloten, maar dit wil niet zeggen, dat ieder de troon der genade bereikt. O neen! Daarom is het voorrecht zo groot, wanneer in de vreze Gods de toegang tot de troon der genade praktisch bevindelijk wordt gekend elke dag opnieuw. In de dagen van nood, aanvechting en strijd zal juist blijken of gij dicht bij de Heere schuilt. Dan zult gij zelfs in het grootst gevaar verborgen worden in de tent Gods.

Die koningen uit het Oosten hadden met alles gerekend, behalve met Abram en het Woord Gods. De machtigen van de aarde van deze tijd hebben ook met alles gerekend, behalve met het Woord Gods. Juist die ene factor, waarmee Kedor-Laomer niet gerekend had, gaf de doorslag en hem de nekslag. Dat is vandaag nog precies zo. Want geloof maar vrij, dat Kedor-Laomer zijn krijgsplan doordacht had en geloof maar vrij, dat de generale staven van deze tijd ook hun krijgsplannen tot in de onderdelen doordacht hebben. De atoombommen zijn precies geteld. Hun werkings— en vernietigingskracht zijn precies berekend. De bliksemoorlog staat precies op de kaart. Wij behoeven elkander geen rad voor de ogen te draaien, wij leven evenals Abram in een tijd vol dreiging. Het is goed dat wij, weten, onder welke dreigingen wij leven. Nu rekenen de groten der aarde met alles, behalve met het Woord Gods, uitzonderingen daargelaten. Met dat Woord kunnen ze niets doen in de internationale politiek. Dat denken zij tenminste. Zij kunnen dit Woord niet in cijfers en divisies uitdrukken.

Maar juist dit Woord, waarmede niet gerekend wordt, juist dit Woord geeft de doorslag. Want Kedor-Laomer werd getroffen, toen hij dacht, dat hij het gewonnen had. Nu zie ik achter Kedor-Laomer de vorst der duisternis staan. Hij heeft deze Oosterse vorsten en volkeren opgejaagd naar Kanaän, al wisten zij dit misschien zelf niet eens. Zij werden opgejaagd tegen Kanaän, om daar het land der belofte onder de voet te lopen. Nu zie ik hen weer staan achter de steeds groter wordende wereldblokken van deze dagen. Iedereen zegt: Dit is onafwendbaar! Er is niets aan te doen! Wij gaan naar super—nationale verbanden. Wij gaan in steeds grotere blokken leven.

Gemeente, laten wij de wereld zonder het Woord Gods niet napraten. Laten wij naar Gods Woord luisteren. Want Gods Woord zegt wel, dat deze ontwikkeling er zijn zal. Denk maar aan de antichrist, die één groot wereldrijk zal hebben. Maar Gods Woord laat ons evenzeer duidelijk gevoelen, dat deze ontwikkeling niet binnen de gunst Gods valt, maar er buiten. Maar, wat buiten Gods gunst valt, wij zagen dit reeds hij Lot, valt niet buiten Gods raad. God zegt ook vandaag, te midden van de raadslagen van de mensen: Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen. Die raad Gods wordt ook vervuld in de steeds groter wordende wereldblokken, die tegen elkander botsen. Misschien ontstaat straks uit de puinhopen van deze rijken het machtige rijk van de antichrist. In de antichrist toch zal een nog veel genialer kennis tot uiting komen dan ooit in Kedor—Laomer geweest is. In deze satanische eindmens zal tenslotte alles worden samengebracht tot één wereldrijk, één cultuur zonder God, één maatschappij zonder God, één grote beslissing van allen tegelijk tegen God.

Er zal op geen enkele wijze meer gerekend worden met het Woord Gods. De sporen van deze eindmens zijn er ook vandaag. Mensen, die Gods Woord nog nooit goed gelezen hebben, zeggen: Wat moet je met de Bijbel beginnen in internationale verbanden? Die in de hemel woont, zal lachen. De Heere Zelf zorgt voor Zijn Woord. Dat wil niet zeggen, dat de Kerk niet een woord heeft te spreken. Natuurlijk. De Kerk heeft het Woord te spreken, n.l. het Woord van de levende God. De Kerk heeft niet achter een blok aan te lopen, al kan in een noodgeval het één verkieslijker zijn dan het ander, maar de Kerk heeft het Woord van de levende God over de wereldpolitiek van God te spreken. Dat is een geweldig werk. Want, weet U, voor het geloof ligt het vandaag precies als voor Abram. Het zal door een weg van bloed en tranen gaan. Het zal zo zijn, dat de nood ontstellend hoog wordt. Maar juist die éne factor waarmee de wereldgroten niet rekenen, juist die éne factor zal de doorslag en de nek slag geven. Dat is het Woord van God. Want Christus, hoewel in kruisgestalte in Zijn Woord tegenwoordig, hoewel in de gestalte van Zijn Kerk schijnbaar onmachtig om wereldvragen op te lossen, gaat voort. Hij stelt dan hier, dan daar, een teken van Zijn Koninkrijk zodat allen moeten zeggen, dat is Gods vinger! Hij heeft alle machten reeds naakt en ledig uitgetogen aan het kruis en over hen getriumfeerd. Is dat niet geweldig? Juist dan, wanneer de ontkenning volkomen zal zijn van Hem, Wien is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde, juist dan zal Hij toeslaan, sterker en feller en definitiever dan Abram gedaan heeft. Ook Hij zal als een dief in de nacht komen.

Wanneer ze allen roepen: Vrede, vrede en geen gevaar; wanneer de materiële welvaart op deze aarde zulk een vlucht heeft genomen, dat een ieder zich in voorspoed en weelde baadt; wanneer alle draden in de handen van de antichrist zijn bijeen gebracht wanneer deze Gods Kerk de levensruimte op aarde zal betwisten; wanneer hij zal zorgen, dat zij niet mogen kopen en verkopen, d.w.z. economisch gewurgd, maatschappelijk onmogelijk gemaakt, politiek buiten de wet en buiten het recht gesteld en als paria's uitgestoten, juist dan zal Christus de zaak van Zijn getrapte Kerk ter hand nemen. Dan zal blijken, dat hun, door ieder veroordeelde zaak, de zaak is van de Zoon van God.

Dan staan de verzegelden door het Lam tegenover de verzegelden door het beest. In principe is dit vandaag al zo. Deze geschiedenis van Abram's krijgstoet is een profetie van de krijg van Christus.

Abram's daad was een grote zegen voor de volkeren van Kanaän, ook voor de inwoners van de vlakte van Sodom. Zij werden gespaard, zij werden gered, zij werden uit de slavernij terug gehaald en ze werden weer in hun land gebracht.

Ja gemeente, één godvruchtig man, die waarlijk dicht bij God leeft, kan voor een heel land tot een zegen zijn, ook vandaag. Nu was dit het ongeluk van de Kanaanieten, dat zij wel Abram een pracht man vonden, wiens aanzien steeg met het uur en wiens vriendschap zij zochten, maar dat zij verwierpen Abrams God en Abrams geloof van waaruit zij deze zegen kregen.

Nu zie ik in één keer Christus staan, Die op de heuvel Golgotha het wereldwee heeft gedragen. Hij, heeft door Zijn ontzaglijke overwinning op aan de machten en overheden het schutdak van de algemene gunst Gods getrokken over de aarde. Hij heeft het leven op aarde mogelijk gemaakt. Onder dit schutdak zie ik ons allen staan, overladen met vele zegeningen. Nu vraag ik U: Hoe zit dat nu, waarvoor leeft ge eigenlijk?

De inwoners van Kanaän dachten: Die donderbui is gelukkig weer voorbij. In Sodom zeiden ze: Fijn, wij gaan weer naar onze vette vlakten en naar onze zonden.

Want zij bekeerden zich niet hoewel zij toch wonderlijk gered waren.

Zo zijn er vandaag nog velen. In Sodom dachten zij: Ziezo, dat is gebeurd, maar zij wisten niet dat de eerste donderbui nog maar een aankondiging was van een veel vreselijker gericht.

Zij werden gespaard. Jazeker. Weet U waarvoor? Voor een veel vreselijker oordeel!

Laten we nu de toepassing hier eens maken, gemeente. Zijn hier wel mensen, die boeken vol kunnen schrijven over wat zij hebben meegemaakt in de oorlog, op wonderlijke wijze zijn zij gespaard! Dat is gelukkig. Dat hebt gij aan Christus te danken. Maar weet ge, waartoe gij gespaard zijt? Dat kunt ge weten! Want God spaarde U alleen, toen het U bang was, opdat ge U bekeren zoudt met Uw gehele hart Hoe staat het daarmee, tussen. God en uw ziel? In Sodom dachten zij: Dit hebben wij gehad! In Nederland dacht men in 1945 ook: Dit hebben wij gehad! In Sodom zagen zij niet, dat de eerste onweersbui profetie was van een gericht waardoor zij allen zouden worden getroffen.

Heeft Nederland verstaan, dat de eerste en de tweede wereldoorlog bliksemstralen waren van een naderend gericht, dat misschien een eind maakt aan het geheel van het Avondland? Worden de tekenen der tijden verstaan?

Toch zijn de inwoners van Sodom niet ongewaarschuwd de eeuwige nacht ingegaan! Want, behalve de rechtvaardige Lot, waarover wij reeds spraken, kregen zij nu voor zich de rechtvaardige Abram. Ter wille van hem kregen zij nog zovele zegeningen. Och, hadden zij opgemerkt, hadden ze zich bekeerd!

Och, dat Nederland, dat onze gemeente geluisterd had en dat wij vandaag nog luisteren niet alleen naar het gerommel van de oordelen Gods in de verte, maar bovenal naar Zijn Woord. Daarin zegt Hij; Hoevele malen heb ik U en uwe kinderen bijeen willen vergaderen gelijk een hen haar kiekens, maar gij hebt niet gewild Als dat van U zou gelden, gemeente, dan is Uw ondergang rechtvaardig. Maar ik mag U nog roepen en waarschuwen, opdat gij u nog bekeren zoudt met uw ganse hart en opdat gij, die God vreest, zoudt bidden elke dag om de nabijheid Gods aan Uw hart. Het moge U aansporen om, naarmate gij de oordelen Gods ziet naderen, met Noach in de ark te zijn, alvorens de wateren van de toon Gods losbarsten.

Want toen de tijd van Gods lankmoedigheid verstreken was, zat Noach in de ark. God sloot de deur achter hem toe. Zo zal God ook doen met Zijn volk; dat evenals Noach vaak vergeefs tot geloof en bekering roept. Hij zal zo besluiten en verzegelen in Christus alvorens het definitief toorngericht losbarst, waardoor alle planten zullen worden weggespoeld die Christus' hemelse Vader niet geplant heeft.

Het moge dringen voor U, die God vreest, tot die hartelijke nadere verbintenis en bekendmaking met Hem, waardoor gij met de dienstknechten uit de gelijkenis al maar wachtende zijt in de eerste nachtwake, de tweede, de derde tot en met de vierde.

Hebt dan Uw lendenen omgord en de kaarsen brandende, want gij weet niet de dag, noch de ure, waarin de Zoon des mensen komen zal.

Amen.

